СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 34. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 11 ЛЮТОГО 1948. No. 34. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 11, 1948 VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДОНОМ Тел. „Свобода": BErgen 4-0237. 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ХОЛОД, ЗМІНИ ЦІН ТУРБУЮТЬ НАЦІЮ

Ню Йорк, 10 лютого. — Пресові бюра сповіщають, що холод і різні економічні прояви полонили уми населення до цієї міри, що вони стали предметом загальної турботи. Справжні морози запанували не лише у східних стейтах, але теж і в Середнім Заході. У Ню Йорку температура впала до 5 ступнів Фаренгайта, а в сусідних місцевостях нижче зера. Внаслідок морозів зросла небезпека холоду в мешканнях, бо нестало земного олію. Команда фльоти дозволила вжити свої припаси нафти на ратунок містові, одначе й ці припаси вже на вичерпанні.

Департамент торговлі видав заборону вивозу нафти зі східних портів до 31 березня, щоб недопустити до погіршення положення.

Впарі з холодом приходить дальша знижка цін на життєві продукти. З Шікаґа звідомляють, що ціни на живий товар впали нижче ніж були 22 січня. Також впали ціни на живий товар в Кензас і Іст Ст. Луїс від 50 центів до 3 долярів на 100 фунтах. За те підскочили ціни на збіжжя, від 5 до 8 центів від бушля. Тому, що ціни на одних товарах падуть, а інших ростуть, економісти не можуть передбачити, який на ділі, напрям: знижковий, чи звижковий у біржевих транзакціях.

Республиканські конгресмени у Вашинґтоні вийшли з обвинуваченням проти адміністрації, наче б на такій непевности цін користали високі урядовці, які грають на біржі. Вони теж закидують президентові нарочне підтримування високих цін на збіжжя, щоб використати це положення для політичних цілей.

ПРЕЗИДЕНТ ЗА ПРОДОВЖЕННЯ КОНТРОЛІ НАД БЛЯХОЮ.

Вашинґтон. — Президент Труман зажадав від конгресу негайної акції в справі продовження контролі над бляхою, штучними навозами й іншими ключевими матеріялами. Сенатська правнича комісія схильна продовжити цю контролю.

УРЯД ПРОТИ СТРАЙКУ У ВУГІЛЬНИХ ШАХТАХ.

Вашинґтон. — Сірус С. Чінґ, директор Федеральної Служби Посередництва, заявив, що уряд не буде терпіти вугільного страйку. На випадок, коли б Джан Л. Луїс, голова майнерської юнії, заповів страйк, уряд якстій видасть свої зарядження на підставі законних повновластей. „Американський нарід не стерпить страйку без огляду, чи це ва... ...на, чи чия інша" — сказав Чінґ представникам Товариства Піденних Продуцентів Вугілля.

УРЯДОВЦІ КІО ПЕРЕД СУДОМ ЗА ПОЛІТИКУ.

Вашинґтон. — Уряд обвинувачує перед великою судейською лавою редактора робітничої газети „С.І.О. Нюз" за те, що він помістив вступну статтю предсідника Конгресу Індустріяльних Організацій, Филипа Морея, за підтримку при доповняючих конгресових виборах кандидата Демократичної партії Едварда Ґармаца. На підставі закону Тефта-Гартлія юнії не мають права видавати гроші на політичні цілі, а „С.І.О. Нюз" видається за граші робітничих юній, приналежних до К.І.О. Разом з редактором обвинувачені ще й екзекутивні урядовці КІО.

ПРОДУКЦІЯ ЛІТАКІВ МУСИТЬ БУТИ ВТРОЄ БІЛЬША.

Вашинґтон. — Звіт президенської Повітряної Координаційної Комісії переслав президент конгресові до розгляду. В звіті не сказано, яка була продукція воєнних літаків в 1945 р. одначе з інших джерел звісно, що вона виносить 1,800 літаків річно. Комісія твердить, що число літаків для оборонних цілей мусить бути збільшене втроє, а це значило б, що країна потребуватиме 5,780 літаків серед теперішних непевних міжнародних відносин. Коли ж світ іде в напрямі миру, тоді вистарчить 3,000 літаків. Комісія встановила теж засади, яких нація мусить придержуватися серед підготови до оборони перед нападами з повітря.

ПІВ БІЛЬЙОНА НА БУДОВУ ШЛЯХІВ.

Вашинґтон. — Президент Труман зажадав від конгресу продовжувати програму для розбудови шляхів коштом пів більйона долярів з федеральних фондів в додатку до стейтових видатків. Будова шляхів має йти без перерви, твердить Труман, бо кількість вантажних авт і автомобілів росте безупину.

ПОМЕР БУВШИЙ СЕНАТОР ДЖОЗЕФ ФРЕЛІНҐГАЙЗЕН.

З Туксон, в Арізоні, наспіли вісті, що там помер дня 9 лютого у 79 році життя бувший республиканський сенатор зо стейту Ню Джерзі, Дж. Фрелінґгайзен. Він був сенатором від 1916 до 1923 р. і належав до тісного кола приятелів президента Гардинґа. Він мешкав у Фар Гилс, в стейті Ню Джерзі і в тім часі зазнайомився з тодішним адміністратором українсько-католицької дієцезії, о. Петром Понятишином, який мав свій осідок в Нюарку, Н. Дж. Користаючи зо знайомства, о. Понятишин кількакратно спонукав сенатора Фрелінґгайзена успішно заступатися за українську справу в Европі у часах після першої війни. Він теж помагав у різних справах дипломатичній місії Української Західної Республики. Місія мала тоді свій осідок у Вашинґтоні, а на її чолі стояв зпочатку д-р Лонгин Цегельський, а опісля д. Лука Мишуга.

Президент Труман відвідає Порто Ріко й Дівичі Острови

Вашинґтон, 9 лютого. — Президент Труман відвідає перший раз Порто Ріко й Дівичі Острови цього місяця. Він виїде з столиці 20 лютого й перебуде на Карібському морю 5 днів. Надіються, що він повернеться до Вашинґтону 5 березня. Заки пуститься в дорогу, Труман виголосить промову з нагоди Дня Джеферсона. Ціллю подорожі має бути підготова Дівичих Островів до автономії і приспішення вибору уряду в Порто Ріко демократичним ладом. В товаристві президента виїдуть секретарі Круг і Андерсон а теж цілий штаб дорадників і, розуміється, газетні кореспонденти.

ВІДВІДИНИ ПАНАМСЬКОГО КАНАЛУ СЕКРЕТАРЕМ РОЯЛОМ ЗВЯЗАНІ З АТОМОВОЮ ОБОРОНОЮ.

Вашинґтон. — Секретар армії Кенет Роял, який саме відвідує Мексик, поїде опісля до смуги Панамського Каналу, щоб підготовити пляни оборони цеї смуги перед можливим нападом атомовою бомбою з повітря. Це звязане з ворожим наставленням національного зібрання республики Панами до втримування американських баз поза смугою Каналу. Як одну з причин такої ворожнечі подають несправедливу поведінку американських військовиків у смузі супроти місцевого населення. Цю справу має провірити секретар Роял.

З Мексика наспіли вісті, що Роял склав візиту президентові Міґельові Алеманові, міністрові закордонних справ Торесові Бедетові й міністрові оборони Хільбертові Лімонові. З Мексика виїде Роял до Панами.

РІШАЛЬНА СТАДІЯ БОРОТЬБИ ПРОТИ ЦЕРКВИ В ПОЛЬЩІ

Варшава, 9 лютого. Польський уряд видвигнув сьогодні формальне домагання до католицької Церкви в країні, щоб вона дала йому всю потрібну піддержку у „відбудові і стабілізації" і тільки тоді можна говорити про наладнання стосунків між церквою і державою. Рівночасно речник уряду заявив, що уряд рішений відділити церкву від держави та не признає церкви права встрявати до „політичних справ". Дожидається відповіді церковних кол та звертається вагу, що справа церкви в комуністичній Польщі увійшла в свою рішальну стадію.

КОМУНІСТИЧНІ БЕЗПОРЯДКИ В АМЕРИКАНСЬКІЙ ЗОНІ КОРЕЇ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ

Сеул, Корея, 9 лютого. В американській зоні Кореї вже третій день продовжуються зорганізовані і керовані комуністами страйки та саботажі проти Тимчасової Корейської Комісії О.Д., що має наглядати над голосуванням та поробити заходи до проголошення незалежности цієї країни. Совєтський Союз бойкотує цю комісію та не допускає її до своєї зони. В наслідок страйків і саботажів спричинено чимало матеріяльної шкоди і досі було вбитих 47 осіб і біля тисячі заарештовано.

ТАРАСЕНКО ПРЕДСІДНИКОМ АТОМОВОЇ КОМІСІЇ

Лейк Соксес, Н. Й. Василь А. Тарасенко, „український представник" в Раді Безпеки був вибраний минулого тижня предсідником Атомової Комісії О.Д.

БОЛЬШЕВИКИ ЗАКИДУЮТЬ ЗЛУЧЕНИМ ДЕРЖАВАМ „ПОНЕВОЛЕННЯ ПІВДЕННО-АМЕРИКАНСЬКИХ КРАЇН"

Лейк Соксес, Н. Й., 9 лютого. Совєтський представник в Економічній і Соціяльній Раді О.Д. закидував сьогодні Злученим Державам, що вони намагаються „економічно поневолити" та вдержати в „напів колоніяльному положенні" країни Південної Америки. В „доказ" цего він відчитав „дані" про закордонні інвестиції в Мексико, Кубі, Бразилії та Чіле. Ці самі закиди видвигнув большевик теж проти Британії. Брехливість цих обвинувачень виказали фактами насамперед приявні, два представники самих південно-американських країн. Представники Злучених Держав і Британії зі свого боку виказали не тільки безпідставність, але й виразно пропагандивно-тенденційну брехливість совєтських закидів. Про „гірше ніж колоніяльну експлуатацію" власного населення совєтським урядом та про рівень життя в Совєтському Союзі „нижчий ніж в будьякій британській заморській колонії" говорив британський представник в цій самій Раді кілька днів раніше.

„Загроза для миру" в Палестині

ПАЛЕСТИНСЬКА КОМІСІЯ О.Д. ДОМАГАЄТЬСЯ АКЦІЇ ВІД РАДИ БЕЗПЕКИ

Лейк Соксес, Н. Й., 9 лютого. Сьогодні тут повідомлено, що Палестинська Комісія О.Д. в своєму звідомленні до Ради безпеки стверджує арабське „намагання силою змінити рішення" Загального Зібрання ОД щодо подїлу Палестини та домагається потвердження наявности „загрози для миру" і тим самим діяти згідно зі статтею 39-ою чартеру ОД. Згадана стаття передбачує відповідні економічні і дипломатичні заходи проти загрози для миру, але не передбачує ще застосовання військової сили. Всі пять членів Палестинської Комісії О.Д., яких в пресовому жарґоні називають „пятьма самітними паломниками до Святої Землі", однозгідно стверджують дуже складне положення в Палестині. Їх звіт буде на порядку нарад Ради Безпеки на спеціяльному засіданні ще цего тижня.

МЕНШЕ НІЖ 10% СКИТАЛЬНИКІВ ВИХАЛИ З НІМЕЧЧИНИ.

Ню Йорк. — Гюґо Е. Роджерс, президент дільниці Мангетен, повернувся з відвідин скитальчих таборів в Німеччині, куди його вислала була жидівська організація ГІАС. Він каже, що з Німеччини виїхало ледви 23,584 чужинних імігрантів в часі між 9. травня 1946 і 31. січнем 1948, а це є ледви 10% усіх скитальників, хоч президент Труман бажає собі ліквідації скитального питання в Европі. Причиною повільного переселювання здепласованих осіб є перестаріла система квот, твердить Роджерс.

ТІТО ОСТЕРІГАЄ АМЕРИКУ

Прага, 9 лютого. (ЮП) — Нахабність та задиркуватість большевицьких манекінів у відношенні до демократичних країн досягнула свого вершка сьогодні у виступі югославського Тіта. Згідно з повідомленням його урядової агенції Танюґ він виголосив промову, в якій закидував Америці, що вона в агресивних цілях намагається оточити „миролюбні країни", та остерігав, що Злучені Держави „граються з вогнем" організуючи військові бази в Греції, Еспанії і Портуґалії.

ЗРІСТ НАСЕЛЕННЯ КАНАДИ В МИНУЛОМУ РОЦІ.

Отава, Канада. — За рік, від 1. червня 1946 р. до 1. червня 1947 р., населення Канади збільшилося на 275,000 осіб і сьогодні Канада нараховує 12,500,000 мешканців. Коли населення цілої Канади росте, то в західних провінціях воно маліє, як це виказує домініяльне статистичне бюро. Найбільші втрати потерпіли провінції Саскечеван і Алберта. З цих провінцій виїздять люди до Бритиш Колюмбії, бо там лагідніший клімат.

ВІДСТАВКА ЯПОНСЬКОГО УРЯДУ

Токіо, 9 лютого. Японський премієр Катаяма та його уряд — вже пятий після війни — зголосили сьогодні формально свою резиґнацію. Вони залишаться ще при владі, аж доки парлямент призначить нового премієра.

АРСЕНАЛ ЗБРОЇ В СИНАГОЗІ

Єрусалим, 9 лютого. Британська залога, ліквідуючи сьогодні один жидівський пост в домі, звідкіль віддано стріли на поліцію, відкрила теж арсенал зброї в одній синагозі в Тель Авів. Британці здемобілізували трансйорданську прикордонну сторожу і понад 3,000 вишколених вояків відразу зголосились до арабської армії. В британських колах сьогодні заявили, що британські війська після евакуації Палестини будуть в більшості перенесені до Лібії.

НАФТУ ДЛЯ ЕВРОПИ БУДУТЬ ПОСТАЧАТИ З СЕРЕДНЬОГО СХОДУ.

Вашинґтон. — Департамент стейту вислав запевнення до конгресу, що нафту на потребі Европи будуть постачати в першу черґу з Середнього Сходу, а не з Америки, коли прийде до переводження в життя Пляну Маршала для відбудування Европи. Таке запевнення вислав департамент стейту в теперішньому часі тому, що в різних сторонах краю появилися закиди, наче б уряд забирав нафту з Америки саме в такому часі, коли її не вистачає на потреби Америки.

СОВЄТИ ЗАКИДУЮТЬ АМЕРИЦІ „ФАЛЬШУВАННЯ ІСТОРІЇ"

СОВЄТСЬКА ВІДПОВІДЬ НА ПРОГОЛОШЕНІ ТАЄМНІ ДОКУМЕНТИ БОЛЬШЕВИЦЬКО-НАЦІСТСЬКОЇ ЗМОВИ; ОБІЦЯЮТЬ ПРОГОЛОСИТИ ВЛАСНІ ДОКУМЕНТИ.

Закидують Америці, Британії і Франції, що вони допомогли Гітлерові в підготовці до війни.

Москва, 9 лютого (ЮП). — Совєтський Союз дав сьогодні офіціяльну відповідь на проголошені департаментом стейту таємні документи гітлерівсько-сталінської змови проти миру й людства. Департамент стейту проголосив згадані документи ще 21-го січня, отже большевикам забрало точно три тижні часу, заки могли видумати відповідь. Її, зложену з 6,000 слів, проголосило сьогодні офіціяльне совєтське Інформаційне Бюро, називаючи її „Фальшівники історії — Історична нота". Там насамперед стверджується, що проголошені департаментом стейту документи є однобічні, бо тільки німецькі та що Совєтський Союз в свій час проголосить теж свої документи, які поставлять цілу справу в „іншому світлі". Большевики твердять, що американські „урядові кола" проголосили документи большевицько-націстської змови з метою „дати перекручений образ подій, допомогти брехням проти Совєтського Союзу, оплюгавлювати його та підірвати міжнародні впливи Совєтського Союзу як справді демократичного та незломного борця проти аґресивних і анти-демократичних сил". У відповіді дальше сказано, що в цьому році припадають в Америці президентські вибори і тому американські „урядові кола" використали ці документи, щоби „засобами брехливої кампанії проти Совєтського Союзу підірвати прогресивні елементи у власній країні, які заступають думку кращих стосунків зі Совєтським Союзом". Совєтська відповідь з черги переходить до обвинувачування західних демократій, мовляв, це вони, а не Совєтський Союз допомогли Гітлерові у підготові до війни. Америці закидується, що вона фінансувала гітлерівське господарство, головно воєнну індустрію, а Британія та Франція відмовлялися від „колєктивної безпеки", а всі разом своїм угодовством у відношенні до Гітлера допомогли йому зрости в силу та приготовитися до війни. Совєтська відповідь не є жодною річевою відповіддю на проголошені документи, тільки видвигає цілий ряд своїх міркувань та здогадів, виразно брехливих, намагаючись не заперечувати документи, тільки виправдувати свою змову з Гітлером.

БРИТАНСЬКО-ФРАНЦУЗЬКІ РОЗМОВИ В СПРАВІ АФРИКИ.

Париж, 9 лютого. — Дня 17-го цего місяця тут почнеться британсько-французька конференція в справі колоній в Африці. Ціллю конференції буде координація колоніяльного господарства і колоніяльної політики обох країн.

ЗРЕЗИГНУВАВ ПРЕЗИДЕНТ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА.

Берн, Швайцарія, 9 лютого (ЮП). — Сьогодні тут офіціяльно повідомлено, що швайцарський міністер в Парижі, Карль Буркгардт, зрезигнував з посту президента Міжнародного Червоного Хреста. Новим президентом буде іменований швайцарський міністер в Лондоні, Пауль Рюґґер.

БРИТАНІЯ ПРОТИ УЧАСТИ ЕСПАНІЇ В МІЖНАРОДНИХ СПРАВАХ.

Лондон, 9 лютого.— У звязку з відкриттям французько-еспанського кордону та відновлення господарських стосунків між обома країнами, в міжнародних політичних колах видвигнено цілий ряд спекуляцій на тему можливостей участи Еспанії в Пляні Маршала та в пляні Бевина щодо західно-европейського союзу держав. На цю тему поставлено сьогодні цілий ряд запитів в британському парляменті. Державний секретар Гектор МекНіл, відповідаючи на них, рішучо заперечив ці поголоски, задержуючи незмінно неґативне становище проти будь-якої участи Еспанії з урядом ген. Франка в міжнародних справах.

ЗАКІНЧИЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ 16 КРАЇН В СПРАВІ РОБУЧОЇ СИЛИ.

Рим, 9 лютого.—Після двох тижнів інтензивних нарад тут закінчилася сьогодні конференція 16 західно-европейських країн, які беруть участь в Пляні Маршала, в справі координації та раціонального використання людської робучої сили. У висліді нарад рішено запропонувати урядам заінтересованих країн створення постійного координаційного комітету, що занимався б проблемою робучої сили та її переношування з країни в країну відповідно до потреби.

ПАПА ТУРБУЄТЬСЯ ДОЛЕЮ ЖИДІВСЬКОЇ МОЛОДІ.

Рим, 9 лютого. — Папа Пій XII прийняв сьогодні на авдієнції 28 членів заморської делеґації Злученого Жидівського Апелю (Юнайтед Джувіш Апіл) та висловив свою велику турботу про долю жидівських дітей на скитанні, які не мають достаточної опіки та допомоги. Папа висловився з признанням про благочинну працю Апелю.

ПОЛЯРНІ ВПРАВИ БРИТАНСЬКОЇ АВІЯЦІЇ.

Лондон, 9 лютого (Ройтер). — Дня 18-го лютого 66 офіцерів і вояків Роял Ер Форс вилетять на північний полюс на вправи, метою яких буде теж розвязати головну проблему полярних летів, іменно компаса. Діло в тому, що магнетна стрілка в компасі перестає діяти прецизно з хвилиною досягнення магнетного поля.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і Загранецею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (з англійською Частиною):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346. JERSEY CITY 3. N. J.

„THE UNITED AMERICA CAMPAIGN"

Упродовж цього року прийдеться нам нераз почути по радіо, чи вичитати в газетах і журнальних оголошеннях, чи в іншій рекламі щось таке, що буде вияснятu, звідки береться расове упередження та подавати засоби, як з цим лихом боротись. Усе це буде звязане з програмою, якої американську назву подано в наголовку статті. Вестиме цю акцію „Адвертайзінг Кавнсил, Інк.", яка вже має запевнене попертя з боку найбільших красвих реклямових агенцій та великих бизнесових фірм. З цього виходить, що маємо тут до діла з великою акцію, яка обійме цілу країну. Особлива увага буде звернена на Південь, бо там ще найбільше залишок різного роду упереджень.

Ця кампанія буде спиратись на таких половних засадах:

Приймай людину — або відкидай — на підставі її індивідуальної вартости; не прислухуйся таким поголоскам, ні їх не поширяй, які звернені проти якоїсь раси чи релігії, а як їх почуєш, заявися проти них; поборюй групові пересуди в бизнесі, школі, робітничих юніях, церкві чи товариських колах.

Хто знає недомагання американського життя, той мусить признати, що ця акція є на часі. Потребу такої пропаганди звичайно виправдують зростаючим антисемітизмом і дискримінацією, зверненою проти нігрів, а далі проти католиків, чи тих, що не є англосаського походження. Видно, що тепер зайшла особлива потреба посилити боротьбу з расовими і релігійними пересудами, коли упляновано аж таку широку кампанію. Це вже стало в Америці чимсь дуже серіозним, коли десь там не приймають до готелів чи ресторанів людей певної раси, чи не продають їм домів у певних частинах цього чи другого міста, чи не допускають їхніх дітей до цеї чи другої школи, чи не приймають на роботу до цього чи другого підприємства.

Заповідають, що в цій кампанії братимуть участь найліпші реклямові сили. Великі бизнеси згодились відступати даром на цього роду рекляму свої місця в газетах, звичайно призначені на їхні бизнесові оголошення. Куди б ми не їхали, собвеями, автомобілями, чи залізницями, будемо, як заповідають, стрічатись з цею кампанією. Вона буде промовляти на всі лади до всіх нас, до цілого американського народу. Крім цього писатимуть у цей час газети з власної ініціятиви на цю тему, а теж говоритимуть про те саме на різних зібраннях, і з церковних проповідальниць. Це останнє вже зачалося.

Американці вірять у силу реклями. Вони теж знають, як реклямувати. Тому і надіються, що ця кампанія проти пересудів, зверне на себе увагу всього громадянства по цілій Америці, що є властивою ціллю кампанії. Раз люди звернуть увагу на ці пересуди і зачнуть думати, то це вже буде великим кроком вперед. Правда, теж і глибша застанова відразу пересудів не унуне, але певно ослабить їх силу, як усі зачнемо думати, що раз ми тут живемо як люди різних расових і національних походжень та різних релігій, то треба поводитись так, щоб усі могли добре та спокійно жити, бо тільки тоді буде добробут та спокій у цілій країні.

Плащ генерала Розвадовського

(До українсько-польських справ).

Загальна світова політична ситуація, що обіцює зміни в укладі сил, не могла не позначитися і на польсько-українському фронті. Коли після закінчення (для нас, українців, ще далеко не закінченої) війни поляки побачили, що та Польща, яку вони дістали як один з переможних союзників, не є зовсім та, за яку вони пролили стільки крови в Африці, Італії і в самій Варшаві, вони почали шукати причин і способів, щоб відзискати Польщу національну і, зокрема, забезпечити її проти таких несподіванок, як ті в р. 1939, коли то оба її сусіди, не зважаючи на обопільні пакти неагресії, поділилися нею по половині. Тут автоматично виринула в польській свідомости справа України, передусім у тих поляків, які знайшлися на еміграції в Німеччині в умовах більш-менш однакових, що й українці — на тих самих юнрівських чи айровських пайках, або й без них, на німецьких. Бистріші одиниці зпоміж польської духовної верхівки (маса живе по-старому давніми ідеями і давніми антагонізмами) додумалися зовсім логічно, що двадцять і кілька мільйонів польського народу не має ніяких виглядів утриматися між двома динамічними, агресивними бльоками — німецьким і московським, і що, у висновку, треба шукати опори і співпраці з тими, яким ті два бльоки також загрожують. Звідсі, як неминуча конечність, виринула потреба наладнання співжиття з Україною: порозуміння двох цих народів притягнуло б до них і інші, менші, і так повстала б нова велика сила, рівна обом попереднім, сила, яка завела б лад на тому шляху, що перетинає Европу від Чорного до Балтійського моря.

Отак у поляків повстала досить іще неясна, неуточнена ідея „межиморя", яку толкувати взялися різні теоретики по свому — залежно від щирости, темпераменту, негайних політичних вимог, моди, конюнктури, сподіванки більшим чи меншим коштом щось на тому зискати і т.д. Тільки деякі з виниклівших польських політиків дійшли до логічного висновку, що такий бльок чи союз, якщо він справді має виконати свою ролю, може бути тривалий тільки за умовою цілковитої добровільности співпраці на базі суверенности всіх партнерів, тобто державної незалежности у своїх етнографічних границях. Співпраця мала б існувати передусім у ділянці політики економічної і в ділянці політики закордонної, яка забовязувала б поодинокі народи до мирної чи військової допомоги партнерові, коли б він був загрожений якоюсь чужою силою. Проте, висуваючи ідею „межиморя", поляки обгрунтували її різними „але", наприклад, уявляють собі її як унію народів, але — під проводом Польщі. Один з тих теоретиків, інж. Добошинський, у своїй книзі просто й пише, що така унія можлива буде тільки тоді, коли українці перейметуться „польським мітом" і покинуть свій власний, тобто з гори засуджує всю справу на невдачу, бо союз чи унія можливі тільки між рівними, а коли є інакше, то це й зовсім інакше називається (напр., СССР).

Досі ті всі розмови, сказати правду, до нічого конкретного не довели, а в тім, і до нічого довести не могли, бо вели їх не уповноважені політики, а політичні редактори-журналісти. Єдина безпосередня користь тих усіх розмов є та, що обі сторони більш-менш отверто висловили свої точки бачення, свої погляди — у формі досить пристойній і речевій, не позначеній, як давніше, лайкою і зіритуванням. У висновку — і в польській і в українській пресі в Німеччині став помітний тон злагіднення і намагання взаємного зрозуміння. З цього погляду у поляків можна помітити справді перелом, який можна пояснити тільки тим, що про найдразливішу в українсько-польських взаєминах справу західно-українських етнографічних земель вони можуть сьогодні говорити тільки теоретично й абстрактно, бо стратили на тих землях усі свої позиції — на рахунок навіть не українців, а імпортованих москалів, які основно зрусифікували деякі міста і перебрали в свою управу колишні панські маєтки, замінені тепер на совхози.

Фактично, між поляками й українцями підчас останньої війни йшла, не знаємо в якій чужі окупації, тиха, але кривава власна війна. Згадати б тільки такі факти, як ліквідування українськими селянами цілих польських військових відділів у вересні 1939 р., коли ті тікали на Румунію і Мадярщину; мало це місце головно в Стрийщині, яка дуже добре памятала наказ польського генерала Боруги-Спеховіча з перед кілька місяців „застрілити безоглядно на місці" кожного українця, що перейде границю із занятої мадярами Карпатської України. Потім прийшла Холмщина і Підляшшя, де польські партизани вирізували дослівно цілі українські села з дітьми (Сагринь, Турковичі, Миховичі, Ласків і ін.). У відповіді була реакція Волині проти польських кольоністів. Щоб їх обороняти, німці вислали пацифікаційні відділи, складені з поляків з Познанщини, які спалили десятки сіл. Боротьба ця не оминала і Львова, де поляки стріляли українських професорів університету, на що українське підпілля відповідало тим самим. Уся та боротьба ні одній, ні другій стороні нічого доброго не принесла, скористав з неї хтось інший — німці і большевики.

При тій нагоді завжди пригадується нам історія з плащем польського генерала Розвадовського. Разом з ген. Мончинським він був тим, хто в листопаді 1918 р. відвоював для поляків Львів; у вересні 1939 р., коли німці здобули від поляків Львів і, згідно з попередною умовою між Сталіном і Гітлером, передали місто большевикам, ми мешкали в камяниці, де на партері мешкала дочка тоді вже покійного польського національного героя, генерала Розвадовського. Большевики зараз у перших днях наказали на всіх будівлях вивісити червоні прапори. У нашій камяниці не було нічого відповідного і комусь прийшло на гадку вжити для цього підшевки з генералового плаща. Так і зроблено, пишну малинову підшевку плаща віддерли і, привязавши до держака від мітли, вивісили через вікно, де вона, мокра від дощу, сумно теліпалася на вітрі. Завжди та червона підшевка пригадується нам як якийсь символ, і чи не повіває він і справді як символ незгоди двох народів, незгоди, з якої користає хтось третій?

Пишучи це, ми вповні свідомі усієї складности проблеми західно-українських етнографічних земель для цілости українсько-польських відносин у майбутньому. І одна, і друга сторона буде витягати свої аргументи і ні одна не схоче зректися тієї території, але, коли було б інакше, українці не були б українцями, а поляки поляками. Можливо, що майбутній український вільний уряд і майбутній польський будуть цю справу намагатися розвязати згідливо. Але одночасно ми не можемо бути ідеалістами і фантастами. Ми знаємо і щодня бачимо підтвердження того, як польська відповідальна сторона на еміграції, передусім в Америці, рада б завернути колесо історії і наївно вдає, наче б нічого не сталося. Втеча Міколайчика мало не поділила польську еміграцію, зовсім не через його участь у наставленім комуністичнім уряді в Польщі, а тим, що він, Міколайчик, на

(Докінчення на стор. 3-тій).

Микола Чубатий.

Нові іміґранти при праці

Немає сумніву, що приїзд хоч би найбільшої кількости нових іміґрантів з Европи принесе тільки користь українсько-американській збірноті. Для всякого громадянства людина є таки найбільше основною вартістю, більшою ніж капітал чи що друге, зокрема в такій країні як Америка, де праця та підприємчисть стає джерелом нераз такої життєвої карієри, про яку декому й не снилося. Америка все ще таки є країною великих можливостей, тому приїзд тисячів нової іміґрації скріпляє нас не тільки чисельно, але теж якісно.

Спершу американські та европейські українці себе взаємно не розуміли. Перші тертя, підозріння та недовіря були викликані не дійсними фактами, а радше взаємним відчуженням та незнанням обставин. Ніде правди діти, що американські українці, в 99 відсотках люди чорної праці, дивилися з недовірям на нових іміґрантів — чи їм схочеться братися за всяку, хоч би й чорну роботу. Поодинокі, відокремлені факти узагальнювалося та робилося немов правилом навіть у відношенні до тих іміґрантів, які не давали підстави до того.

Знова, нові іміґранти переціновували економічні сили старих іміґрантів та мабуть не здавали собі з цього справи, що серед маси старої іміґрації є найкраща воля допомогти новим пришельцям стати на ноги та взятися за працю на себе самого, одначе вони самі, ці старі іміґранти, це таки здебільша чорні робітники, від яких не можна домагатися заспокоєння всіх потреб нової іміґрації.

Минуло кілька місяців і розбіжні погляди стали уступати перед реальною дійсністю. Нові іміґранти зорієнтувалися, що вони в силі самі собі допомогти та взятися за продуктивну працю, яка вже нині дає результати та, що найважніше, також вдоволення їм самим.

Певно, що бажанням кожного нового іміґранта є утриматися при своїм давнім занятті, яке він мав в Европі, і в цьому американські українці повинні новому іміґрантові допомогти. Стягати когось конечно на дно суспільної драбини ніякий розумний американський українець не має інтересу. Навпаки, інтерес нашої збірноти вимагає, щоби наші нові іміґранти суспільно посувалися як найвище. Одначе фактом є, що соціяльна структура Америки часто змушує таки багато людей міняти свою професію та братися за діло, яким вони досі не займалися. Зрештою, саме явище зміни заняття навіть серед старих американців є річю аж надто частою, тому й для нових іміґрантів українців така зміна не повинна бути ніякою трагедією, тільки навпаки, одним ступенем вище по суспільній драбині.

Цю драбину більшість нових іміґрантів вже зрозуміла і вони раді, що період їх життя з доброгідности своїх чи чужих закінчився, та вони стають на власні ноги, як рівноправні громадяни, члени нашої заокеанської збірноти.

Треба признати, що нові іміґранти показали вже багато підприємчивости та щораз більше зазначуються в громадськім українсько-американськім житті. Це саме треба занотувати як корисну прояву.

По-перше показалося, що не було підстави думати, що іміґранти інтелігенти не візьмуться за всяку роботу, але стануть тягарем громадянства чи родини. Ці побоювання показалися зовсім без підстави. Іміґранти навіть високих кваліфікацій, самі чи їх дружини, заробляють своєю працею на удержання там, де можна найкраще заробити і без нарікання на свою долю.

Частина іміґрантів навіть ще при своїм слабім знанні англійської мови береться закладати підприємства з мінімальними капіталами, одначе зі самопевністю та вірою в успіх. Згадати б про споживчу кооперативу в Ню Йорку, основану дрібними удiлами нових іміґрантів, яка прекрасно розвивається, як на початок. Дехто з нових іміґрантів вже закладає власне підприємство.

Безумовно, що обовязком американських українців є такі почини піддержати не тільки матеріяльно, але також морально, бо це правильний шлях праці нових іміґрантів — будувати своє матеріяльне майбутність, створюючи нові економічні установи американських українців. Приступаючи як вкладчики до нової установи ніхто з американських українців не дає нікому допомоги, тільки льокує свої гроші так, як у шерах чи в другій економічній трансакції.

Нові іміґранти помітні також в культурнім житті американських українців. Неодна культурна ініціятива виходить саме з поміж нових іміґрантів. Два нові іміґранти є активні у працях Американського Відділу Наукового Товариства ім. Шевченка. Українська громада Ню Йорку в часі Свята Української Культури мала можливість бачити між промовцями американсько-родженого українця та нового іміґранта як во-

(Докінчення на стор. 3-тій).

ОЛЕКСІЙ АНДРІЄНКО.

Я БУВ НА „РОДІНЄ"

22)

— За що? Хто їх розбере за що. Або шпигуни, або шкідники, або вороги народу. Там розберуться.

Ми з Ганною пішли гуляти. Вона погодилась показати мені трохи Москву.

— Тепер грабують у нас, нещастя ціле! — розповідає вона мені вже дорогою.

— Вчора у нас в установі всі годинники викрали, от біда! А в трамваї дивись: або годинника, або гаманець обов'язково витягнуть. Вчора на заводі, де працює сусідка, скарбника зарізали. Говорять, інваліди. Голодні вони і злі, від них і грабунки. А як ви думаєте, — звернулася вона до мене, — війна швидко буде?

— З ким же воювати? — запитав я її.

— Наш секретар партійного бюра доповідь читав, — відповіла вона, — говорить, імперіялісти війну готують. Там у вас за кордоном всі фашисти. Вони і готують: Чорчіл, Труман...

— Це теж секретар говорив?

— Так! Говрить: Америка тепер весь світ завоювати хоче. Тому, що у неї капітали, а капітал без війни не може. Воно, коли б війни, то ліпше буде: або так, або інакше. Один кінець, а так жити далі неможливо. Пісеньку чули? Тепер всі співають:

„Жіть стало весело,
Жіть стало веселей:
Что стоіло трі рубля —
Тепер стоіт сто рублей".

Ми вийшли на Петровку. Людський потік залив тротуари і брук. Люди товпились коло вітрин, давили один одного при вході в магазин і також давились, виходячи з порожніми руками із магазину. Якась безкінцева, безцільна погоня щось купити, дістати. Безцільна тому, що нічого неможливо купити: все коштує дуже дорого. Люди знають це, але все ж ідуть в магазини, дивляться і ідуть геть. Вони шукають по всьому великому місті, від Арбатських воріт до Таганки або Семенівської застави. І нічого не купують. Ми ввійшли в відомий універсальний магазин № 1. В цьому всього досить. Полиці і прилавки гнуться від ріжних товарів. Але ось невеличкий приклад, чому їх неможливо купити.

Ікра кетова 450 карб. за кілограм. Ковбаса 420 карб. за клг., Риба свіжа 90 карб. за клг., Масло коров'яче 134, масло шоколядне 150 Костюм 3,500-4,000, Жіночі панчохи 120, Скарпетки чоловічі 80 черевики жіночі 2,500, черевики чоловічі 1,500-1,800 карб.

В магазині є відділи чешських товарів, німецьких виробів, совєтської продукції, „репарацийних" товарів і продуктів УНРРА. Колись говорили, що до магазину приходила велика кількість покупців. Тепер треба сказати, що до магазину приходить велика кількість глядачів, тому що весь величезний потік мас людей, що проходив за день через магазин, майже нічого не купував, а тільки дивився. Купували в продуктових відділах, але по 50 грам, по 100 грам. Хліб тут коштував 7 карб. 50 коп. кілограм і люди купували його теж на грами — 200, 400, або 500 гр.

Бувало вже пізно і магазин закривали. Я став прощатися з Ганною.

— Що ж передати чоловікові? — запитав я її.

— І сама не знаю, — вимовила вона задумано, занурившись в якісь незвиклі для неї думки... думки про життя, любов, людські обов'язки чоловіка і жінки... Вона звикла думати про те, де дістати хліба, позичити грошей, зремонтувати хлопцеві взуття, де дають крупи і т. п.

Але тут були збуджені глибокі почуття, які вона, напевно, давно вже поховала десь далеко вглибині свого серця. Поховала швидко після того, як промайнула перша весняна любов! Уривки далеких спогадів встали в її пам'яті. Вона легенько стиснула мою руку...

— Скажіть йому, що люблю і пам'ятаю... живу поплано. Її думки знову звернулись на битий шлях горя совєтської людини. Вона почала знову говорити про злидні, дорожнечу, про те, що немає в що вдягатися, про черги, жах...

— Не треба йому приїжджати. Куди там! Де він влаштується? Як жити будемо? а собі і нам він тільки наробить лиха. Хай там якось сам перебивається... Та ви вже розкажіть йому, ви ж бачили...

— Я обіцяв все розповісти. Ми стиснули одне одному руку і вона зникла в натовпі, змішавшись з такими ж забитими і вимученими людьми в кашкетах чи беретах, як і вона сама.

Я пішов додому через Червону площу. Проти мавзолея Леніна, на стіні будівлі бувших Торгових рядів десятки людей влаштовували величезний портрет Сталіна. Через кілька днів, першого травня, мільйони мешканців міста Москви пройдуть через цю площу, щоб глянути на портрет „батька народів" і прокричати „ура" в бік Леніна на хриплі гасла, які будуть вигукувати десятки сильних гучномовців, встановлених на площі. За рухом кожного „демонстранта" будуть спостерігати очі досвідчених шпигунів, солдат, розташованих лавами по площі і партійних активістів. Ця демонстрація першого травня буде названа „демонстрацією почуттів любови і відданости совєтського народу своєму вождеві, батькові і вчителеві, товаришу Сталіну".

Таким є життя під червоним прапором!

Боже, який жах!

Я міг використати для своїх потреб ще тільки один день. Після того, як я закінчив працю над впорядкуванням ящиків та валіз, генерал дав мені можливість поїхати автом по Москві з своїм тутешнім шофером. Я нічого не можу розповісти про цю поїздку. Ми швидко пролетіли по вулицях і площах Москви. Я бачив ті ж сірі облізлі будівлі, тих же сірих, знищених людей. Біля Всесоюзної сільсько-господарської виставки назустріч нам рухалась колона жінок, яку чатували по боках солдати з гвинтівками.

(Кінець буде).

Д-р Л. Мишуга.

Панамериканськo-українська допомога визвольним змагання українського народу.

(Доклад, виголошений на нарадах Панамериканської Української Конференції в Ню Йорку).

2)

Бути „українським амбасадором".

Ми, що були так довго цілком відтяті від України і українського народу, не могли досі використати цього матеріялу, який можна видобути з українських наукових і літературних нових творів, зокрема з тих, які появлялись в підсоветській Україні. Бо й це є допомога визвольним змаганням українського народу в Европі, коли б ми передавали у чужих мовах як щось нове хочби таке, що находимо, наприклад, у виданій у Советах в 1930 році „Патетичній Сонаті" Миколи Куліша, у якій схоплені революційні мрії українців з 1917 року, які нині дуже промовляли б до багатьох лібералів американського світу, що часто не добачують ніякої суттєвої різниці між українською і московською революціями. У цій драмі український ідеалізм голосить: „Над світом полощеться в крові прапор боротьби. Для чого? Щоб завтра замаяв над нами прапор вільної праці, та тільки тоді, як над світом замає прапор вічної любови". На це йому відповідає комуніст московського виховання: „К чорту твою вічну любов! Сьогодня нам на зборах сказали: „Мусимо пропустити поїзд революції повним гоном до соціялізму". А ти його хочеш спинити на станції... вічна любов".

Отже — спершу прапор вічної любови над світом і Україною, а потім прапор вільної праці. Це українська революція. Спершу вічна ненависть і терор, а потім невільнича праця — це революція приненена „російським диригентом" в Україну з чужого поля, з московського. Перша це революція Української Центральної Ради, друга Кремля.

Нам треба таких творів українських письменників, в яких відбивалося б духове наставлення українського народу, його змагання до волі, як і його вікова боротьба з наїзниками, та які коли б ми їх переложили на чужі мови, промовляли б до розуму чужинців, не обзнайомлених з боротьбою України за національну, духову та територіяльну незалежність. Усі знаємо, яким великим ударом була для Советів книжка Віктора Кравченка „Я вибрав свободу". Щось подібне, написане українським письменником чи політичним діячем, утікачем з підсоветської України, зробило б величезну прислугу українській визвольній справі у світі, особливо, коли б це виявило, що Україна є дуже важним політичним чинником на сході Европи. Добра повість могла б теж спопуляризувати українську культуру взагалі. Та ми, стара еміграція і тут роджене українське покоління, не можемо виконати цього всього власними силами. Тому мусимо притягнути до цеї праці нову політичну українську еміграцію, живих свідків московсько-большевицького панування в Україні та репрезентантів українського духа, української науки, українського письменства, українського мистецтва та учасників української боротьби за незалежну, самостійну і демократичну Україну. Цей матеріял, особливо найновіший не був нами досі якслід використаний теж і тому, що ми були зайняті головно ратуванням фізичного існування нової української еміграції. Тепер надходить цей час, коли треба і буде можна вжити політичні та духово-репрезентативні цінности нової еміграції для кращої інформаційно-літературно-наукової акції допомоги визвольним змаганням України.

Нашою культурною працею, нашими видавництвами в англійській, еспанській чи португальській мовах нам треба творити щось подібне до „Київської Старини", яка виходила за царату в Києві російською мовою і була — як слушно завважують „українським амбасадором для словянських народів". Наша акція в справі України на американських землях повинна стати „українським амбасадором", щоби було тут кому авторитетно спростовувати та опрокидувати, наприклад в Обеднаних Державах, брехні самозванчих представників України, чи щоби просити вибачення за ці обиди, які наносять американським країнам ці самозванці від імені України, якої вони на ділі не представляють, бо ж є тільки представниками чужого, тоталітарного режиму, силою накиненого Україні.

Отже потреба продовжати і посилити нашу дотеперішню політичну акцію оборони України є наглядна і конечна.

Пані Елінор Рузвелт у своїй синдикованій статті з 10. листопада 1947 пише, що її „український приятель", себто Дмитро Мануїльський, заявив, що „його Советська Соціялістична Республика є цілком незалежна від Москви і ухвалює свої власні закони, та що її центральна влада (себто московська. — Л. М.) в нічому не вяже". Як бачимо, то делегат „Радянської України", не тільки помагає Молотову і Вишинському в напастях на Злучені Держави від „імені України", але ще вживає усіх способів, щоб використовувати Обеднані Держави на такий обман, що Україна є цілком незалежною від Москви. Таким чином він стягає на невинний український нарід подвійну ненависть з боку багатьох американців, що добре на цій справі не визнаються і беруть цю „самостійну Україну" за ворога Америки і американського народу.

Що такі речі, коли іде про звичайну американську публику, не маловажні, видно хочби по цьому, що багато американців не добре реагувало в часі „Українського Дня" у Филаделфії на збірку на українські жертви війни, беручи українців за своїх ворогів, чи утотожнюючи їх з росіянами.

УПА і Доктрина Трумана та Плян Маршала.

Вісті, які доходять до Америки про геройську боротьбу Української Повстанської Армії проти Советів є тепер знаменитим матеріялом для здобування симпатій для українського народу та його боротьби проти зненавидженого большевизму, як теж для вияснювання, що Україна є окремою від Росії країною, яка її поневолила, та що український нарід є окремий від російського. Цього роду боротьба, яку веде УПА в таких надзвичайних обставинах і проти такого великого ворога не тільки України, але цілого людства, повинна знайти великі симпатії в цілому свободолюбному світі, а особливо в американських країнах. Але в цій справі треба повести широку акцію, не групову, але загальну, добре обдуману і плянову. Справу допомоги УПА треба трактувати нам на американській землі в такий спосіб, що Злучені Держави обовязались добровільно Доктриною Трумана і Пляном Маршала допомагати свободолюбним і демократичним народам, які ставлять опір большевизмові. Український нарід відомий з цього, що він перший почав боротьбу з большевизмом, і веде її до нинішнього дня. Символом цеї боротьби є нині Українська Повстанська Армія, якій повинна належатись допомога з боку Америки за її геройські діла, доконувані в обороні тих ідеалів, які є покладені в основу Доктрини Трумана і Пляну Маршала. Подібна допомога повинна належатись теж і політичній українській еміграції.

(Дальше буде).)

Плащ генерала Розвадовського

(Докінченсня зі стор. 2-гої).

конференції в Москві дався намовити Чорчилеві і зрікся колишніх східних польських земель. Власне це поляків найбільше заболіло. Тепер польська еміграція витягає всі аргументи, щоб переконати світову опінію в тому, що Міколайчик погодився на той крок тільки з причини тактичних, бо справа була вже перед тим вирішена в Ялті без участи поляків, отже — що все є неважне і неправне, і що західно-українські етнографічні землі повинні знов повернутись до Польщі...

З того всього видно одне: **польська еміграція починає торг за ті землі понад голови українців і надіється відзискати їх новими умовами з будьким, із західними аліянтами, з Москвою, з самим чортом...** Українці трактовані далі як сила, що не існує, — на Сході існує по старому в їх уяві тільки Польща і Росія.

Українці те все, як то кажуть, „приймають до відома" і — витягають з того відповідні висновки. Справа бо не маловажна, може прийти час, коли Україна буде кривавитись десь на Сході, обороняючи Европу і ту ж таки Польщу, а вона, користаючи з вільних рук, під проводом нового генерала Галера піде собі на Львів або й далі — на Київ. Чи тоді Україна не кинеться робити у свою чергу пакт з кожним, хто зможе завдати Польщі такий самий удар у плечі? **Бо справу польсько-українських відносин українці сьогодні, в тій ситуації, що її починають створювати поляки, можуть розглядати тільки так: чи не дістанемо у вирішний момент зрадливого удару в плечі?**

Явно чи неявно, а такий є сенс сьогоднішньої польської політики на еміграції, і не важко собі уявити, що нинішню теорію поляки можуть узятися здійсняти в практиці і як це буде виглядати. Війна і ввесь її досвід їх нічого не навчили, вони доходять навіть до явної самоомани і самооб'ріхування, пишучи сьогодні, напр., про переслідування греко-католиків у Галичині так, наче б то переслідувано якихсь поляків. Їх ненависть до всього українського стає деколи просто біологічна. Ось перед нами великий роман Марти Рудзкої „З дому неволі", авторка описує свої жахливі переживання підчас вивозу на Сибір. Большевики везли її разом з групою українців, які їй не тільки нічого злого не робили, але й раді були їй допомогти. Але вона ненавидить їх за все, навіть за те, що вони такі живучі і зарадні, що вони вміють підчас холоду роздобути вогонь, підчас голоду їжу, що вони у вагонах, коли всі сидять прибиті, співають свої „гайдамацькі пісні"... Її дратує сам факт, що українці існують і забирають якесь місце на землі, і вона рада б вилучити їх із своєї свідомости. І чи це не той психологічний комплекс, що робить неможливим будьяке порозуміння?

Сьогодні самі поляки знають найкраще, що їхня теперішня граница на заході — граница „небезпечна", бо ніякі німці (а їх є більш як тричі більше від поляків) ніколи на неї не згодяться, хоч Польща й має до тої границі історичні права (яких відмовляє українцям). Коли буде вилучений чинник московської опори, ледве чи дасться ту границю виторгувати якимись пактами, бо Европі важніша спокійна Німеччина ніж спокійна Польща. Робити в тих умовах ще якусь витрату на здобування земель на Сході — чисте безглуздя, і сама згадка про це мобілізує усіх тих, хто мав би стати жертвою тих апетитів. Вересень 1939 р., як бачимо, не навчив поляків, що Франція й Англія є таки задалеко і що вони, навіть при найбільшому бажанні й хотінні, не все зможуть допомогти, бо справи сходу рішаються силами, які є на місці, ближче. Тимчасом бачимо, як полякам ані в гадці організація тих місцевих сил, які створили б для неї безпеку і, взагалі, якусь можливість на просторі межиморя, зате вже сьогодні бачимо, як поляки палять за собою мости, і українцям, справді, не лишається нічого іншого, як подбати, щоб не повторився досвід 1918 р., коли то події застали нас замало підготованими і замало озброєними.

С. Г.

За залізною заслоною.

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

(Як їх подають советські джерела).

ВІДБУДОВА

Київ. У Запорожжі урухомлено новий скляний завод, що вже випустив першу продукцію.

— Львівський скляний завод, який урухомив уже також термосний цех, дав на протязі цього року продукцію на суму 202 мільйони карбованців.

— Стрийський завод ім. Кірова почав продукцію сталі.

З КУЛЬТУРНОЇ ХРОНІКИ

Київ. У Львові виступив з концертом західньоукраїнський хор „Трембіта" під художнім керівництвом проф. Колесси.

— В 15-и інститутах та 26 технікумах м. Львова навчається 35,000 студентів, що походять з різних областей УССР. На університеті студіює 2,500 студентів. Катедру української мови доручено доцентові Іванові Ковальчукові, родом із Львівщини. Одною з найкращих студенток університету є Надія Петрицька, родом зі села Млини на Дрогобиччині.

— На львівській музичній консерваторії студіює 200 учнів. Науки скрипки уділяє проф. Осип Москвичев. Між учнями консерваторії вибиваються: скрипачка Ольга Деркач, що деколи виступає вже публічно, здібна співачка Дуда з села Верхня, Калуського району, та мистець гри на сопілці Дмитро Біда, син колгоспника із села Ясенова, заболотівського району, Станиславівської області.

— До 15. листопада записалося в школи фабрично-заводського навчання 70,000 нових учнів, що після вишколу (около пів року) підуть на працю до фабрик. (Це доростаюча молодь, для якої праця по заводах зовсім не під силу — прим. Ред.).

— Чотири бриґади, створені з артистів львівських театрів, мають дати по селах, в рямцях підготовки до виборів, 150 концертів.

— В УССР працює під цю пору 112 театрів драми, 5 оперових театрів, 18 хорових капель, 9 симфонічних оркестр та багато ансамблів пісні й танку, капель бандуристів тощо.

— До 30-их роковин жовтневої революції львівський театр опери та балету поставив оперу Мірабеллі „Велика дружба" у постановці Яршова. Оркестрою та хорами диригував Барвінський. З великим успіхом пройшла постановка балету Сімовича „Сопілка Довбуша".

— Львівський дитячий театр ім. Горького поставив п'єсу за повістю Вершигори „Люди з чистою совістю".

— Драматичний театр ім. Заньковецької поставив п'єсу Корнійчука „Правда" та п'єсу „Незвичайний комісар". Театр ім. Франка ставить п'єсу „Глибоке коріння".

— Одеський оперовий театр поставив оперу „Велика дружба", а драматичний театр — „Любов Ярова".

— Композитор Андрій Штогаренко написав до 30-річчя жовтневої революції ораторію „Народні месники" композитор Козицький — оперту для дітей, а композитор Горіхівський — композицію „Народ і воля".

Нові іміґранти при роботі

(Докінчення зі стор. 2-гої).

ни оба говорили про культуру народу, з якого оба походять. Бачити, здавалося б, такі віддалені від себе два типи українців, одначе обеднані одною ідеєю, є мило та відрадно.

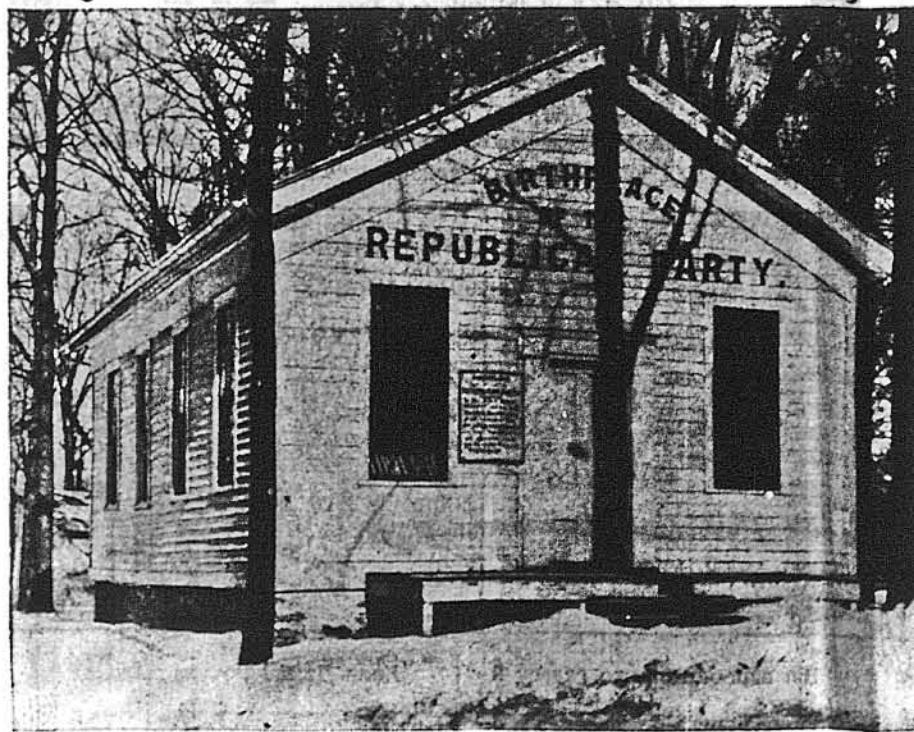
Саме з ініціятиви нових іміґрантів в недалекій майбутності плянується влаштовувати курс популярно-наукових викладів, що їх зорганізується ще тої зими в Ню Йорку під дігідою Американського Відділу Наукового Товариства ім. Шевченка. В майбутності плянується такими курсами з усіх ділянок людського знання обслугувати також другі осередки більших скупчень українського населення Америки.

За таку роботу беруться люди, що нерідко працюють на життя фізичною працею днем, щоб повнити культурну роботу вечером поза годинами своєї праці.

Говорячи про нових іміґрантів нам слід звернути увагу ще на один відтинок їх життя, а саме на молодь. В самім Ню Йорку є новоприбувшої молоді вже доволі поважний гурт. Наша новоприбувша молодь з високими студіями в краю за всяку ціну мусить дальше студіювати та здобувати степені на американських установах, рівночасно не затрачуючи звязку з українською громадою.

Більшість нових іміґрантів, покищо, не покидає думки вертати на рідну землю, коли там політичні відносини зміняться. Тому свій час молодь повинна віддати на пильні студії американської техніки, промислу чи торговлі, щоб зі скитальщини принести на рідну землю знання так дуже потрібне в майбутній українській державі. Европейські держави висилають майже постійно свою молодь до Америки на студії найвище розвиненої техніки в світі, тому нехай наша молодь використає свій побут в Америці за побут для студій американського поступу в користь вільної української держави.

Новоприбувші іміґранти це тільки перша частина, немов передна сторожа численнішої іміґрації, що прийде за ними, як проєкт закону Стратона буде ухвалений. Ми можемо сподіватися прибуття кількох тисяч нових, амбітних українців, амбітних у своїм житті та ідейних у своїх життєвих засадах. Можемо бути певні, що вони причиняться до оживлення громадського життя американських українців, та дадуть йому нової сили та нового відродження.

ЩО ВОЛЕС РАД БИ ЗАКУПИТИ? — Гнрі Волес, якого комуністи і комунізуючі ставлять кандидатом на президента Злучених Держав, намагається закупити цей дім, що його бачимо. Це малий шкільний будинок, у якому заложено Республиканську Партію.

З ЖИТТЯ ГРОМАД і ОРГАНІЗАЦІЙ

МІСТО НЮ ЙОРК.

„Щедрий Вечір" давньої й нової громади.

Для зближення нових імігрантів зо старшою українською громадою уладжено в авдиторії св Юрія „Щедрий Вечір" у неділю 18 січня старанням Жіночої Секції ЗУАДКомітету і товариства нової української іміграції „Самопоміч". При спільній вечері засіло 250 осіб, приблизно по половині з обох груп. На вечерю подано традиційні українські святочні страви, приладжені жінками з обох таборів, а саме борщ, пироги, голубці, кутю й чай. Столи були прикрашені штучною прегарною ялинкою, а ціла заля була прибрана коріяндолями, що звисали в різній формі і довжині від середини стелі до стін. При столах ішла родинна розмова на всі можливі теми дня, а при поодиноких столах гомоніли на переміну коляди і щедрівки. Коли хто спізнився, того не відправляли, а садили при додатковім столі.

Оце все було тло, на якому зладжено ще й духовий пир. Коли голова Жіночої Секції Іванна Бенцаль привитала зібраних, попрохала приявного о. ігумена М. Маркова, ЧСВВ, провести молитву. Крім нього буди ще приявних 3 інших священиків і тому молитва в такім оточенні надала поваги першому того роду зібранні. Крім молитви сказав ще о. ігумен слово, повне інспірації, з пригадкою про рідний край нещасний і про надії, звязані з великою добою.

Покликана до проводу під час вечері Марія Демидчук попросила до слова промовців, а першою з них була пані Багрянівська, відома діячка ще з часів першої революції, яка склала палкий привіт від жіночих організацій зза моря.

Від імені Тов. „Самопоміч" говорив інж. Петро Красноніс, зясовуючи ідеали нової української еміграції та взиваючи стару і нову еміграцію до кооперації. Від себе заявив, що доложить усіх сил, щоб довести до якнайтіснішого обеднання.

Від старої громади промовляв д-р Л. Мишуга, згадуючи за скитальців в Европі та витаючи тих. що прибули на американську землю. Усіх нас, казав бесідник, обєднують одні й ті самі ідеали, у всіх нас є одна і тасама ціль. Так чому ж не мали б ми спільно працювати?

Група українського пласту, яка приїхала з Европи і вписалася в члени Американської Скавтової Організації, виставила на сцені картину: „Як Запорожці привитали Ірода". Картина нагадувала сучасні відносини на українських землях і зробила належне враження на приявних.

Хор „Самопомочі" під управою д-ра Володимира Калини співав коляди і щедрівки в антрактах, а одну коляду присвячено нашим братам, що не могли святкувати „Щедрого Вечора" на рідних землях і мусіли провести його в тундрах та на далекім Сибірі. Ця згадка викликала спомини, які не можна було закрити, зате вони дали притоку до добровільних жертв на допомогову акцію.

„Щедрий Вечір" треба зараховати до удачних імпрез і треба надіятися, що він принесе бажану моральну користь для будучності української громади в Ню Йорку.

Р-р

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

При освітній і культурній праці.

Хто приглядається і слідить за подіями в нашому місті, той знає, що за останні місяці тут пожвавлено активність.

На культурному полі може виказатися чи не найбільшим зрушенням. Починаючи від „Лейбор Дей", від Молодечого Конгресу, треба сказти, що влаштовано яких шість культурних підприємств.

На рахунок 1948 р., вже маємо три більших сценічних імпрез, а „кредит" за ці дуже взірцеві культурні підприємства треба приписати нашій, американсько-українській молоді та її аранжерам.

Це скупий огляд за кілька місяців минулого року та за неціних два місяці на цей рік. Особливо, як добавити заввагу, що згадана культурна праця зосереджена лише в одному, хоч і найбільшому центрі, а саме в Українсько-Американських Горожан при Френклин вулиці.

Праця молодечих гуртків заслуговує тільки на признання з боку цілого громадянства. Знов молоді повинні радіти і з ще більшим ентузіязмом продовжувати так потрібну працю.

Гурток старших і ново прибулих імігрантів не остались позаду. Як на культурно-мистецькому полі зроблено дуже велику працю, так теж слід замітити науково-освітну активність.

Впродовж кількох місяців у минулому році влаштовано кілька публичних зібрань-віч. Український День відбувся з добрими наслідками. Відновлено українську школу для старшої молодіжи. В останніх часах зорганізовано Освітний Комітет при Горожанськім Клюбі, котрий вже почав розвивати дуже важну і потрібну роботу.

Кожних два тижні відбуваються відчити на різні теми. Помимо всіх перепон зі сторони тяжкої зими, наші відчити удаються, а громадянство що раз більше цікавиться того роду освітою.

Перша лекція відбулася при кінці грудня. Лектором був інж. Білопольський з Аргентини. Докладчик оповів присутним про українську кольонію в Аргентині, їхнє громадське і політичне життя та пляни на будуче. Цей відчит був цікавий та лишив по собі гарне враження.

Другий відчит відбувся на 15. січня. Докладчиком був д-р П. Дубас. Тема докладу: „Маршалів План". Лектор вивязався дуже добре, а слухачі винесли задоволення і науку.

Третий відчит відбувся на 29. січня. Тема: „Українське Мистецтво в очах світа". Відчит виголосив артист-маляр Петро Андрусів. Цей останній відчит був найуспішнішим щодо числа слухачів. Коли б передати його зміст, то був би дуже цікавим і цінним для усіх.

На згаданих трох відчитах було около сорок запитів. Присутні брали голос в дискусії, чим доповняли ці важні теми.

Наступна лекція відбудеться дня 12. лютого. Тема буде: „Шість Свобід". Лектор д-р Володимир Галан.

При кінці скажу, що замало хвалити цю гарну працю, бо треба, щоб кожний українець зацікавився нею і бував на відчитах та виставах та старався поширити цю працю на ці території в нашому місті, де існують Народні Доми, та де є згуртована велика кількість наших українців.

В. Косір.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ДО ЧИТАЧІВ СВОБОДИ

Коли зміняете свою адресу, а Ви е ЧЛЕНОМ У. Н. Союзу, то подайте число відділу. А коли Ви е передплатником, то це при зміні адреси зазначіть.

Подані нам так інформації прискорять зміну адреси без проволоки.

Адм. Свободи.

ЗАКІНЧЕНО СУДОВЕ ДОХОДЖЕННЯ ПРОТИ НАЦІСТСЬКИХ ГЕНЕРАЛІВ

Нюрнберг, 9 лютого. Сьогодні в Палаті Справедливости американський військовий трибунал закінчив судове доходження проти 11 гітлерівських маршалів, генералів та адміралів, обвинувачених у воєнних злочинах. Не подано коли буде проголошений вирок. На закінчення маршал Ліст кричав, що цей суд „є обидою для німецького народу, для них як кляси і особисто".

65,000 СТУДЕНТІВ В УНІВЕРСИТЕТІ НЮ ЙОРК.

Ню Йорк. — На новий семестер університету Ню Йорк вписалося 65,000 студентів. Це є небувале досі число студентів в цьому університеті. В минулому півріччі було 60,000 студентів.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

—о—

А. Б. — Найкраще дати короткий зміст у звіті з цілого свята.

М. Т., Филаделфія,, Па. — Зі справою календаря вийдемо на лад, коли будемо підходити до неї тільки оглядаючись на загальне добро. Як би ми не рішились, рішення усіх не вдоволить, бо є аргументи за і проти. Тому саме, що так є, треба поступати розважно й тактовно. Коли так буде, то ми переконані, що справа буде вирішена розумно. Якого хто не був би погляду, він бажає добра, думаючи по свойому. Так треба ставитись до кожного голосу, чи він кому подобається, чи ні. Коли так буде, то заважить цілком певно та сторона, по якій буде більше річевих та актуальних аргументів.

Бруклин, Н. Й. — У посмертній згадці про пок. В. Палащука має бути: бр[illegible]ич М. Фатюк.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 29. січня 1948 року помер у 62. році життя

ДМИТРО БАЦ,

член Бр. св. О. Николая, від. 120 У. Н. Союзбу в Аликвіпа, Па.

Покійний походив з села Кващиці, пов. Доброміль, Галичина. Полишив у смутку жену Анну, двох синів і сестру.

Похорон відбувся в понеділок, 2. лютого, до укр прав. церкви св. Володимира і на цвинтар. — В. Й. П.!

Дня 3. лютого 1948 року померла в 26. році життя

АГАФІЯ ЖМУТИН,

члениця Бр. св. Василія, від. 339 У. Н. Союзу в Филаділфії, Па.

Покійна полишила в смутку тата, маму, брата і дві сестри.

Похорон відбувся в суботу, 6. лютого в гр.-катол. катедрі. Поховано її на цвинтарі в Факс Чейс. — В. Їй П.!

А. Хромяк, секр.

У четвер, 5. лютого 1948 року помер у 56. році життя

ГРИГОРІЙ МАЗУР,

довголітній член відділу 242 У. Н. Союзу в Френвіл, Па.

Покійний походив з повіту Ліско, Галичина. Полишив у смутку ..інку Марію, тро доньки та трьох синів.

Похорон відбувся в неділю, 8. лютого. — В. Й. П.!

В. Найдух, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

АНСОНІЯ, КОНН. — Бр. А. Бончевського, від. 10, повідомляє, що місячнізбори відбудуться в неділю, 15. лютого, 1948 в гали церковній зараз по Службі Божій. Просимо всіх членів, щоби виповнили свої залеглости. Також просимо старатись приеднувати нових членів до У. Н.Союзу. — Г. Ругас, предс.; Василь Глива, секр., 15 Bridgeport Av. Shelton, Conn. Tel.: 2786-U.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від. 182, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 15. лютого, в год. 2. пополудні в галі парохіяльній під ч. 45-47 Говп евеню, Пасайк, Н. Дж. На порядку дня є Тов. справи до полагодження, тому просимо членів прийти на збори на час. Довгуючих членів просимо вирівнати свої вкладки. — І. Живіцкі, предс.; Г. Яськів, секр.

ФРАНКФОРД, ПА. — Повідомляючи, що місячні збори Тов. ім. Д. Вітовського, від. 268, відбудуться в суботу, 14. лютого в домі Укр. Горожан на Вейкелінг стріт, в год. 7. вечером. На річних зборах зістав вибраний той сам уряд. — В. Питаль, предс.; М. Радинський, секр.; адреса секретаря: Theodore Radynsky, 5264 Jackson St., Phila. 24, Pa.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Василія, від. 339, відбудуться в суботу дня 14. лютого, в годині 7. вечером, в домі Громади 3322 Н. Лавренц вул. Проситься всіх членів,місцевих і позамісцевих бути присутними на цих зборах в дуже важних справах. — І. Сорока ст., предс.; Т. Плавяник, кас.; А. Хромак, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. У. Н. Союзу відділ 292 подає до загального відома усім членам, що місячні збори відбудуться в неділю, 15. лютого, в годині 1:30 попол., в гали У. Н. Дому при 4655 Martin. На ці збори мають обовязково прийти усі члени. Хто ще не зложив коляди, хай зложить на цих зборах, бо так є, що хто стоїть у ряду, той дає коляду. Припоминається тим усім членам, що не платили в тім році, платіт, бо хто буде собі маловажив, ну то і ми не будемося дуже довго з такими церемонити, знаете що ся зробить. Старайтеся вписувати дітей до Союзу. — І. Фоґрись, предс.; І. Андрусевич, кас.; П. Кізел, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від. 206, відбудуться в суботу, 14. лютого, в парохіяльній салі при 74 Геррис Евені, вгодині 7. ввечір точно. Просимо всіх членів прибути на ці збори та вирівняти свої належитости. Пригадується членам, що сей місяць є короткий від інших, тому старайтесь доручити свої вкладки на зборах. Вписуйте своїх дітей в члени У. Н. Союзу. — І. Кокольський, секц

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Тов. Зап. Січи, від. 367, відбудуться в неділю, 15. лютого, в год. 1:30 пополудні, в галі церковній. Просимо всіх членів явитись на збори і вирівнати всі свої вкладки та належитості. Уряд вибарний на 1948 рік як слідує: М. Сорохтей, предс.; І. Сорохтей, заст. пред.; Р. Дмитрів, секр.; К. Сорохтей, заст. секр.; П. Лиско, кас.; Й. Триндей, заст. кас.; А. Бабій, М. Мельник, В. Швець, контр. ком.; І. Пукіш, Г. Лилак, В. Бащук, надз. хорих; К. Санаґурський, К. Крук, прапорчики: С. Чайківський, господар галі. Делегати Доп. Коміт. П. Гринів, М. Мостовий. Просимо всіх урядників і членів старатись, щоб відділ наш виповнив свою квоту в приеднуванні нових членів. — Р. Дмитрів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Михайла Грушевського, від. 219 повідомляє всіх членів, що місячні збори відбдууться в суботу, 14. лютого, в годині 7:30 ввечір в укр.прав. галі, 675 Савт 19 вул. Просимо членів платити точно свої вкладки, місячні на зборах ікождого місяця, бо нато є збори бо інакше уряд буде мусіти поступити згідно зі статутом. — Гр. Дорошенко, предс.; А. Баран, кас.; А. Мудровський, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. — Тов. Дарахівщина, від 275. повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 14. лютого, в год. 7. ввечір, в гали церковній при Сусекс і Ґрін вул. Збори будуться відбувати так як минулого року в другу неділю на початку місяця. Подаємо до відома, що уряд на 1948 рік є вибраний такий: М. Гречин, предс.; М. Юрків, фін. секр.; М. Курило, кас.; П. Палка, рек. секр. Адреса фін. секр.: Marnh Yurkiw, 82 Bostwick Ave., Jersey City, N. J.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від. 107, повідомляє, що місячні збори відбудуться у неділю, 15. лютого, в годині 6. вечером, в У. Н. Домі 183 Фліт вул. Просимо членів прибути і вирівнати свої вкладки і похоронний розмет і привести нових членів, бо наш відділ невиповнив ще своеї квоти. — І. Бараник,предс.; О. Логин, кас.; І. Грабар, секр.

ЕМБРІДЖ, ПА. — Бр. св. Василія Великого, від. 161, повідомляе своїх членів і членкинь, що місячні збори відбудуться в суботу, 14. лютого, в годині 7. ввечір, у власній домівці. Просимо всіх членів місцевих і позамісцевих прибути на збори, бо суть важні справи до вирішення. Взиваемо довгуючих членів вирівнювати свої місячні вкладки. — Ур.

ДІРБОРН, МІШ. — Річні збори від. 141, відбудуться в пятницю, 13. лютого, в годині 7. вечером, в Community Center 4710 Horger, Dearborn, Mich. Просимо всіх членів старших і молодших прийти на ці збори, бо маємо багато справ до полагодження. Будуть вибори до уряду на 1948 рік. Хочемо і мусимо завести право порядку в нашім відділі, мусимо мати збоир відділу кождого місяця. Хочемо і мусимо бути активними в цім році, так щоби кождий член сповнив свій обовязок взглядом самого себе, для свого відділу і для українського народу. — І. Дацко, предс.; А. Якіма, сикр.

ШИКАГО, ІЛЛ. — Збори Бр. св. О. Николая, від 106, відбудуться в ніділю, 15. лютого, в годині 12. в полудне, в домі відділів У.Н.С., 843 Норт Вестерн, евеню. Просимо членів і членкинь прибути на ті збори. Уряд вибраний на рік 1948: Й. Коцовський, предс.; П. Ґошко, заст. предс.; Г. Дацьків, фін. секр.; М. Попіль, кас. У всяких Братських справах прошу звертатися до секретаря фінансового Harry Dackiw, 1018 N. Trumbull Ave., Chicago 51, Illinois.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Бр. св. Ап. Петра і Павла, від 220. повідомляє, членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 14 лютого, в год. 7:30 вечером, в гали під ч. 4950 Полайно вул. Проситься членів прийти на час, бо будуть важні справи до позволять вирівнати свої залеглі вкладки, бо впротивнім разі будуть суспендовані. — Г. Гарасим, секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН. — Тов. Українська Січ, від. 59, повідомляе всіх своїх членів і членкинь, що місячні збори відбудуться в суботу, 14. лютого, точно в годині 7:30 вечером, в У. Н. Домі під ч. 517 Hallett St. Взиваємо все членство, щоб прийшли всі на означений час. Будуть важні справи до вирішення. — М. Галькевич, секр.

ПІТСБУРҐ, ПА. — Бр. Івана Франка, від. 53, буде мати надзвичайні збори в неділю, 15. лютого у церковній галі, в годині 2:30 попол. Обовязком кождого члена бути присутним. — Марія Корпа, предс.; В. Сочко, секр.

ГЕМТРЕМК, МІШ. — Тов. Згода, від. 20, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 15. лютого, в годині 2. пополудні в Українській Хаті. — Крупка, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Бр. св. Володимира, від 130, повідомляє своїх членів і членнць, що місячні збори відбудуться в суботу, 14. лютого в годині 8. вечером в церковній гали при 7. вул. Просимо всіх членів прийти на час, бо є важні справи до полагодження. — І. Серединський, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від. 371, відбудуться в пятницю, 13. лютого, в годині 8. вечерем, в Січовій Гали. Проситься членів приходити на збори іплатити свої вкладки на зборах відділу. — О. Паньків, предс.; Ю. Баранюк, секр.

ДІТРОЙ, МІШ. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від. 75, відбудуться в неділю, 15. лютого, в годині 1. пополудні, в салі У. Н. Дому при Мартін вул. Обовязком всіх членів е прибути на збори. Маємо важні справи до вирішення. — М. Присташ, секр.

ПОШУКУВАННЯ

Сестру СПЕЦІЯЛЬНУ ПАРАСКЕВІЮ з дому ОЛІЙНИК з села Чистилів, повіт Тернопіль, яка перебуває в околиці Ню Йорку, та БУТРИНА СТЕФАНА з тої самої місцевості, який перебуває також у Злучених Державах, пошукують Василь та Олекса Олійники. Хто знає про них, або вони самі, прошу звертатись на адресу:

ALEX OLIJNYK
P. O. Box 341,
Chaplean, Ont., Canada.

ПОШУКУЮ свого брата
ПЕТРА ОСУСТ
з Югославії. Хто про него знае, або він сам прошу зголоситися в англійській мові до:

Mrs. JULIA ZERVAS
80 Rowe Ave., Hartford, Conn.

ПОШУКУЮ свого кузина
МИКОЛУ ОСУСТ
з Югославії. Хто про него знае, або він сам, прошу зголоситися в англійські мові до:

Mrs. JULIA ZERVAS
80 Rowe Ave., Hartford, Conn.

Кожний, хто бажає, щоби прислане ним оголошення пошукувань родини і знайомих різних скитальників було поміщене у „Свободі" безплатно, хай вишле таке оголошення впрост до

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE,
P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Хто бажає, щоби прислане ним оголошення було поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне, то хай разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове оголошення, розміру 1½ цаля в одній колюмні, коштуе $1.00.

Адм. „Свободи".

В понеділок, дня 9. лютого 1948 року помер

Демян Сайкевич

походив із Радехова, Галичина. Полишив у смутку жену, Анну і дві дочки.

Похорон відбудеться з погребового заведення М. Литвина, 801 SPRINGFIELD AVE., IRVINGTON, N. J., в годині 9-тій рано до Гр.-Кат. Церкви св. Ів. Хрестителя при Мортон вул. в Нюарку, Н. Дж., а відтак на цвинтар EVERGREENE CEMETERY.

Родина просить всіх кревних і знайомих.

В. Й. П.

ТАРЗАН, ч. 1782. А жінка трі-вожно вижидала чоловіка.

Тарзан втік далеко від своїх ворогів, продираючись посеред корчів.

Він наробив багато галасу й з часом відвернув увагу своїх гонителів від свого сліду.

Коли Джена почула далекий вистріл, вона не могла затаїти довше свого страху.

Зіскочивши з схоронища, вона пігнала за озлобленими бандитами.